

Forfatter: Ewald, Johannes

Titel: Udrag fra Herr Panthakaks Historie (DK)

Citation: Ewald, Johannes: "Herr Panthakaks Historie og Meeninger", i Ewald, Johannes: *Herr Panthakaks Historie og Meeninger*, udg. af Johnny Kondrup , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, i samarbejde med Nyt Dansk Litteraturselskab, cop. 1988, s. 51. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-ewald01dkval-shoot-idm140540297615504/facsimile.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Herr Panthakaks Historie og Meeninger

Cap. IV

Portneren ved dette Slot, var til Herr Panthakaks Lykke, mod alle Portneres Natur, menneskelig, ja, det som meere var, paa sin Maade høflig. Vel standsede han naturligviis noget, ved saa uformodentlig at see et splinternøgent og overblødt Menneske, men han slog ikke Porten i for Næsen af ham – Han opholdt ham ikke engang meer end et halvt Korteer med Spørgsmaal, førend han erindrede, at han formodentlig maatte fryse, og førte ham ind i sin Stue – Portner-Konen, et ungt muntert Fruentimmer, havde al Umage af Verden for at blive rød og at bare sig for at lee, da hun med et saac et Menneske i slig en Tilstand at gjøre en Jydsk-Fransk Compliment over den anden for hende – Men intet var at ligne ved den gode Panthakaks Undseelse og Forvirrelse – Ligesom Struds-Fuglen skjuler sit Hoved naar den er paa Flugt, og troer at den er fuldkommen usynlig, naar den ikke kan see selv; saaledes holdt han begge Hænderne for Øynene – en Forsigtighed, som Portner-Konen glemte, ondskjønt det egentlig kun var hende, som den kunde være af nogen Nytte for – Endelig besindede hun sig, at hun i det mindste burde skjende paa sin Mand – Pfiui! – sagde hun – at bringe et nøgent Menneske herind, uden at sige mig det i Forveyen – Men det ligner dig – Nu nu, svarede den ærlige Portner, en indfødt Schweytser, hvem kunde tænke paa dig? – Seer du da ikke at Mennesket bløder? – Og saa er vi ja alle Mennisker – og saa har du vel seet saa meget før – og hvad er det saa meer? – Giv ham en af mine Skjorter – mine gule Skind-Buzer – et Par Strømper og sligt – det er den korteste Maade at forekomme al Forargelse paa – – Konen, der i sig selv var en god Kone, og da hendes første Forundring var forbi, bar virkelig Medynk med Panthakaks Tilstand, fandt at hendes Mand havde Ret – hun gik videre, og varmede selv Viin, og toede Blødet af ham med sine egne Hænder, som hun sagde, for Skjortens Skyld – Og nu begyndte han efterhaanden meer og meer at ligne et Menneske, og da han havde faaet to eller tre gode Hjerter-Styrkninger, var han allerede i Stand til at fortælle sin bedrøvede Tildragelse med nogen Sammenhæng – Men hvor ofte maatte han ikke

fortælle den? – Fra Løberen til Secretairen, fra Trappe-Tøsen til Gouvernanten, havde det tusind-tungede Rygte og en naturlig Nysgjerrighed bragt alle Slottets Folk en efter anden ned i Portnerens Stue – Og ligesaa snart en kom, som ikke havde været der før, maatte han begynde sin Historie forfra – Dog dette var selv en Hjertestyrkning for Panthakak –

Kammer-Tjeneren fortalte sin Herre, Marquien af V*** det ved Afklædningen, og skjønt det var silde, og denne gamle Herre allerede vilde have gaet til Sengs, kunde han dog ikke staae den Begjærlighed imod, at høre noget, der var saa umenneskeligt og latterligt, med alle sine Omstændigheder – Han lod derfor den fremmede meget høflig bede, at han vilde umage sig op til ham; og denne adlydede med Glæde – Dog undsaae han sig noget ved sin Dragt, der dog, om man skal troe Historien, havde fordum udgjort en Deel af Portnerens Søndags-Klæder, da han saa sig i et prægtigt Gemak hvor hundrede Lys syntes at spille i de venetianske Speyle, og ligesom om Kap hvert Øyeblik at vise ham den stærke Contrast, imellem en udplyndret Jydsk Student og en rig Excellence – Hans Frygtsomhed og tvungne Miner røbede denne Undseelse saameget at Marquien mærkede det – Men han havde heller ikke mærket det, førend han med al den ømme Varsomhed, al den betænksomme, den hidetarmende, den umærkelige Hoflighed, alle de menneskekjærlige Miner, som ere saa naturlige hos en Hofmand, og saa fortryllende hos alle Stands-Personer, vidste at opmuntre sin Gjæst – Langtfra, som en af vore tykke Borgere, der har meer end de kan fortære, eller som en af vore suurseende Pedanter, eller som en af de Hielgene, der sukker af Oplæselse, og beklager af Had, at nedslaae ham med en eneste fornærmende, eller uoverlagt Anmærkning, nedlod han sig paa saa fin en Maade meer og meer til ham, at den gode Panthakak ikke vidste ander, end at det var ham, der steg op til hans Excellence. Det er en bedrovet Leylighed, sagde Marquien, som jeg har at takke for den Fornøielse, at see en artig Udlænder, en Dansk, som jeg horer, og en lærd Mand i min Eremitage – De er ja fød i Dannemark? –

Ja Deres Excellence – I Sønder-jylland i F*** – Min Moder var Madame Kuchlein – Min Fader – –

De maae endnu fortælle mig det altsammen omstændeligt, Herr Panthakak, hvad Deres kjære Familie angaaer – Jeg tager Deel i det alt – Deres Uheld har rørt mig meget – – Men jeg glemmer at De